

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **P. T.**, zastoupeného JUDr. Petrem Smažíkem, advokátem se sídlem v Lubenci, ul. Sídliště 249, za účasti **Krajského úřadu Ústeckého kraje**, se sídlem v Ústí nad Labem, Velká Hradební 3118/48, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 4. 2005, č. j. 42 Ca 1/2005-11,

t a k t o:

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 4. 2005, č. j. 42 Ca 1/2005-11
se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 29. 4. 2005, č. j. 42 Ca 1/2005-11 zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále jen „krajský úřad“) ze dne 20. 1. 2005, č. j. 12933/DS/04/1113, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Podbořany, odboru dopravy ze dne 1. 11. 2004, č. j. DOP-128/2004/276/DO, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. i) bod 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) a byla mu uložena pokuta ve výši 7000 Kč a zákaz činnosti v délce 14 měsíců spočívající v zákazu řízení motorových vozidel s účinností od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku především zdůraznil, že se krajský úřad přesvědčivě vyrovnal se všemi námitkami uvedenými stěžovatelem v odvolání, a proto na jeho rozhodnutí může odkázat. Policejní protokol je věrohodný a přesvědčivý, a navíc podložený svědectvím jednoho policisty. Výhrady stěžovatele k jeho obsahu jsou proto zcela účelové, což se zejména týká jeho tvrzení, že policisty nebyl vyzván k tomu, aby se podrobil lékařskému vyšetření. Ostatně stěžovatel do protokolu ani žádné námitky v uvedeném směru nevznášel. Jelikož

podstatou předmětného přestupku nebyla opilost stěžovatele, ale věrohodně prokázaná skutečnost, že se navzdory policejní výzvě nepodrobil lékařské prohlídce po předchozí pozitivní dechové zkoušce na alkohol, nebylo pro výrok o vině rozhodující, jaké množství alkoholu stěžovatel před jízdou požil. Se zřetelem k tomu, že se přestupky podobného druhu v dopravě rozmáhají, jeví se i uložená sankce ve středu zákonné sazby spíše mírnou. Krajský soud proto dospěl k závěru, že skutkový stav byl přesně a úplně zjištěn již správním orgánem I. stupně z přesvědčivých policejních podkladů a následně vydané rozhodnutí po obsahové a formální stránce odpovídá ustanovení § 47 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Jelikož i uložená sankce vyhovovala požadavkům ustanovení § 11, § 12 a § 30 přestupkového zákona, nemělo finanční ředitelství žádný důvod k tomu, aby odvolání stěžovatele vyhovělo.

V kasační stížnosti podané proti tomuto rozsudku krajského soudu v zákonné lhůtě z důvodů, které se opírají o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., stěžovatel vyjádřil nesouhlas se závěry krajského soudu. Především namítal, že se správní orgány a krajský soud nevypořádaly s jeho námitkami, že se vše sebehlo jinak než je uvedeno v prvostupňovém správním rozhodnutí. Není pravdou, že byl policisty po dechové zkoušce vyzván, aby se podrobil lékařskému vyšetření s odběrem krve či moči. Detekční trubička mu ostatně ani nebyla předložena k nahlédnutí a neví tedy, zda a jak se zabarvila. Policista V. mu pouze řekl, že podle výsledku dechové zkoušky by mohl mít cca 0,4 promile alkoholu v krvi. O výsledku dechové zkoušky má přitom opodstatněné pochybnosti, protože dne 5. 6. 2004 kolem 19,30 hod. vypil tři desetistupňová piva a v době kontroly, jež proběhla asi za pět hodin, již nemohl jevit známky požití alkoholu. Po převezení na služebnu policie v P. rovněž nebyl vyzván k tomu, aby se podrobil lékařskému vyšetření s odběrem krve či moči. Není také pravdou, že protokol, který s ním měl být na služebně policie sepsán, je protokolem, který měl k dispozici správní orgán I. stupně. Je tomu tak proto, že s ním byl sepsán protokol na volném listě žlutavé barvy, kdežto uvedený správní orgán měl v řízení předtištěný protokol o dopravním přestupku, který s ním však sepisován nebyl. Protokol žlutavé barvy skutečně odmítl podepsat, ale jen z toho důvodu, že tam policista napsal výroky, které neuvedl, a navíc se k němu i hrubě choval. Nedostal také odpověď na námitku, proč policista V. byl vyslechnut bez jeho přítomnosti a nikoliv při ústním jednání, kde by mu mohl klást otázky. Správní orgány ani krajský soud neuvedly, co je vedlo k tomu, že již nebyli vyslechnuti jiní svědci, minimálně druhý policista, kteří by mohli popsat skutkový děj. Toto pochybení je o to závažnější, že úředník, který prováděl jeho výslech, mu přislíbil výslech obou policistů za jeho přítomnosti. Krajský soud se tak vůbec nevyjádřil k jeho zásadní námitce, že správní orgán má vyslýchat svědky za přítomnosti obviněného z přestupku. Z ustanovení § 33 odst. 1 správního řádu přitom vyplývá, že správní orgán takovou povinnost má. Tento soud ani nevysvětlil, z jakých důvodů věří policistovi V. a proč nevěří jemu, byť obviněnému z přestupku. Stěžovatel proto žádá, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení. Současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle ustálené judikatury Ústavního soudu (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu) je jedním z principů,

představujícím součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu, povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s. ř. s. Z odůvodnění rozhodnutí pak musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Tyto ústavněprávní principy nalézají odraz také v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Není - li proto z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu zřejmé, proč tento soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení obsaženou v žalobě a proč žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zejména tehdy, jde - li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Krajský soud, jenž se vypořádává s takovou argumentací, ji proto nemůže odmítnout jen pro její nesprávnost, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, uveřejněný pod č. 589/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52 www.nssoud.cz).

Ze srovnání obsahu žaloby a kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel vznáší stejné námitky.

V žalobě stěžovatel namítal, že protokol, který s ním měl být sepsán na služebně policie, není protokolem, který měl k dispozici správní orgán I. stupně, a své tvrzení konkretizoval tak, že s ním byl sepsán protokol na volném listě žlutavé barvy, kdežto uvedený správní orgán měl v řízení předtištěný protokol o dopravním přestupku, který s ním však sepisován nebyl. Protokol žlutavé barvy pak skutečně odmítl podepsat, ale jen z toho důvodu, že tam policista napsal výroky, které neuvedl a navíc se k němu i hrubě choval.

Krajskému soudu se však v napadeném rozsudku zákonným způsobem s těmito zcela konkrétními žalobními námitkami stěžovatele týkajícími se sepsání protokolu nevyrovnal, což je mu třeba vytknout. Způsob, jakým se krajský soud vypořádal s uvedenými žalobními námitkami („výchozí protokol je zcela věrohodný, podložený svědectvím příslušného policisty, dobře učinily správní orgány, že neuvěřily dodatečným žalobcovým výhradám k jeho obsahu, šlo zjevně o následně vykonstruované zlehčování situace, protože věcné námitky by střizlivě uvažující žalobce uvedl do protokolu“) svědčí o tom, že krajský soud postupoval v rozporu s ustanovením § 54 odst. 2 s. ř. s. a uvedenou judikaturou Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Z takového odůvodnění rozsudku krajského soudu není totiž vůbec zřejmé, proč tento soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené. Toto pochybení je o to závažnější, že protokol je součástí správního spisu, představuje písemné zachycení důležitých procesních úkonů, zejména ústního jednání, a musí dokladovat skutečnosti nezbytné pro správní řízení především z hlediska přesného a úplného zjištění skutečného stavu věci (§ 32 odst. 1 správního řádu). Proto je také protokol veřejnou listinou a podává důkaz o tom, co je v něm uvedeno. Důkaz nesprávnosti protokolu je však přípustný. V případě rozporu protokolu se zjištěnými skutečnostmi není správní orgán obsahem protokolu vázán.

Stěžovatel v žalobě také namítal, že policista V. byl vyslechnut bez jeho přítomnosti a nikoliv při ústním jednání, kde by mu mohl klást otázky. Správní orgány ani krajský soud neuvedly, co je vedlo k tomu, že již nebyli vyslechnuti jiní svědci, minimálně druhý policista,

kteří by mohli popsat skutkový děj a proč výpověď policisty V. je věrohodnější než tvrzení stěžovatele. Krajský soud se tak vůbec nevyjádřil k jeho zásadní námitce, že správní orgán má vyslýchat svědky za přítomnosti obviněného z přestupku. Krajskému soudu je třeba rovněž vytknout, že se v napadeném rozsudku zákonným způsobem nevypořádal s těmito zcela konkrétními žalobními námitkami stěžovatele. Nezadatelným právem každého z účastníků je navrhnout v průběhu celého správního řízení důkazy a jejich doplnění a klást svědkům a znalcům otázky při ústním jednání a ohledání. Zákonnou povinností správního orgánu je pak se každým tímto návrhem zabývat a navržený důkaz buď provést nebo se vypořádat s důvody jeho neprovedení, a to jednak záznamem ve správním spise, který může provést v průběhu řízení, ale v každém případě pak v odůvodnění rozhodnutí. O tom, co bude jako důkaz provedeno, rozhoduje správní orgán, přičemž hlavními kritérii pro posuzování této otázky je účelnost, hospodárnost a rychlost správního řízení, ale zejména pak splnění základního cíle správního řízení, jímž je úplné a spolehlivé zjištění skutečného stavu věci (§ 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu). Způsob, jakým se krajský soud vypořádal s uvedenými žalobními námitkami („v odvolacím řízení žalobce nevyužil šance navrhnout doplnění řízení, nelze se divit odvolacímu úřadu, že za této situace rozhodl bez dalšího slyšení žalobce a jen na základě dosud pořízeného spisového materiálu, přitom se detailně a přesvědčivě vyrovnal se všemi námitkami, o nichž se z žalobcova písemného odvolání dozvěděl, v tomto směru podepsaný soud odkazuje na podrobné odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí, s nímž se zcela ztotožňuje“) svědčí o tom, že postupoval v rozporu s ustanovením § 54 odst. 2 s. ř. s. a judikaturou Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Krajský soud v napadeném rozsudku především vůbec nevyložil, zda možnost účastníka řízení, a tedy i stěžovatele, klást otázky svědkům, je vyhrazena jen při konání ústního jednání (§ 33 odst. 1 správního řádu) nebo je přípustná i mimo ústní jednání, zda je vůbec možné provádět výslech svědka mimo ústní jednání a zda je v takovém případě nutno předvolat k tomuto úkonu i účastníka řízení, aby měl možnost klást svědkovi otázky, případně jaké důsledky je třeba vyvodit z toho, že účastník řízení nebyl vyrozuměn o výsledku svědka mimo ústní jednání. Krajský soud se konkrétně nevyjádřil v odůvodnění svého rozsudku ani k námitce stěžovatele, proč správní orgány uvěřily výpovědi policisty V. a nikoliv jeho tvrzení a jaké důvody vedly tyto orgány k tomu, že již nebyli vyslechnuti jiní svědci, minimálně druhý policista, kteří by mohli popsat skutkový děj. Z takového odůvodnění rozsudku krajského soudu proto rovněž není zřejmé, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené.

Stěžovatel v žalobě také namítal, že policisty nebyl vyzván, aby se podrobil lékařskému vyšetření s odběrem krve či moči a že detekční trubička mu ani nebyla předložena k nahlédnutí a neví tedy, zda a jak se zabarvila. Krajský soud se rovněž ani s touto zásadní námitkou náležitě a v souladu se zákonem nevypořádal. Způsob, jakým se krajský soud vyrovnal s uvedenými žalobními námitkami („zákonem stanovený postup je součástí běžné policejní rutiny a krajský soud, stejně jako předtím správní orgány nevěří, že jej policisté zrovna v tomto případě zcela nelogicky nedodrželi a zkomplikovali by si tím pozdější důkazní situaci; žalobce prostě jejich výzvu nechtěl slyšet“) svědčí o tom, že opět postupoval v rozporu s ustanovením § 54 odst. 2 s. ř. s. Žalobní námitka týkající se nepředložení detekční trubičky zůstala zcela bez povšimnutí a vyhodnocení krajského soudu. Stejně tak krajský soud nevyhodnotil v tomto směru věrohodnost tvrzení stěžovatele, který výzvu, aby se podrobil lékařskému vyšetření, a věrohodnost výpovědi policisty V., který tvrdil opak, popřel. Z uvedeného odůvodnění rozsudku krajského soudu proto rovněž není zřejmé, proč nepovažoval za důvodnou argumentaci stěžovatele v žalobě a proč žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené.

Nejvyšší správní soud proto z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů) zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Zruší - li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud již nerozhodoval o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože rozhodl přednostně o věci samé.

V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu

